

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 1. Explidiuntur rationes probantes nexum esentialem
causæ cum possibilibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

ctus in se continet, quos, & non alios, potest producere, & ita, speciali modo, se habet ad illos, quos continet, quo, non se habet ad alios. Omnipotentia verò, nullam specialem habitudinem dicit ad aliquem effectum, sed æquè est potens ad omnes effectus; & non solum se extendit ad omnes possibiles, sed illa se etiam extenderet, ad omnes, qui implicant, si hodie non implicarent.

CONTRA est. Virtus creata, propter specialem ordinem, ad suos effectus, dicit particularem, & ut ita dicam, determinatam relationem, ad suos effectus. Ergo & virtus increata, propter etiam suum ordinem, qui est universalis, ad quoscunque effectus, dicit, (ut ita dicam,) universalem relationem ad omnes effectus: Utriusque enim, eadem est ratio. Deinde per oppositam sententiam, si hodie, sonus esset coloratus, aspiceret illum oculus, & tamen hoc non obstante, potentia visiva, dicit ordinem transcendentalem, ad sua possibilia objecta. Ergo etiam potentia increata, quamvis posset hodie producere hirco-cervum, si non implicaret, adhuc poterit dicere, ad effectus possibiles relationem transcendentalem. Quod autem adfert, idem Oviedo, sequi ex nostra sententia, quod Deus dicat relationem transcendentalem etiam ad chimæras, siquidem etiam illas potest producere, si non implicarent. Id non convincit. Quia per nos, non respicit Deus sub hac conditione *si res non implicet*.

His præmissis discutiendum venit, quænam sit connexio causæ cum effectibus possibilibus?

Punctum Difficultatis 1.

Expenduntur Rationes probantes nexum essentialem Causæ cum possibilibus.

PROBAT I. Martinus Olzewski illi. Si non diceret causa essentialis ordinem ad effectus possibiles, effectui possibili reddito impossibili, adhuc esset causa possibilis, quoad entitatem. Sed hoc est falsum ut probatur. Impossibilis est entitas causæ, si non sit possibilis Metaphysica passio, entitatis causæ, propter connexionem, talis passionis, cum entitate. Sic homo impossibilis esset, si risibilitas impossibilis esset. Sed si transiret effectus possibilis, in impossibilem, entitas causæ non haberet perfectionem Metaphysicam; esse enim productivum effectus, est passio Metaphysica entitatis causæ, sed si impossibilis esset omnis effectus, impossibile esset productivum effectus ejusdem causæ. Quod ipsum probatur; quia omne productivum, debet esse alicujus possibilis productivum, alias daretur productivum etiam hir-

co-cervi, si productivum non debet esse possibile alicujus productivum, hoc autem est absurdum.

RESPONDERI potest. Omne productivum, debet esse productivum alicujus possibile, absolute non nisi. Nego. Possibilis sub conditione, si non implicet. Concedo. Consequenter passio Metaphysica, quæ est esse productivum, invariata maneret: quia esse productivum, non quomodocunque est passio Metaphysica, sed esse productivum, si non implicet. Alio etiam modo eidem Argumento satisfaceret. Passionem Metaphysicam duo dicere, unum in recto, hoc est suam entitatem, & aliud in obliquo, hoc est effectus possibilitatem, consequenter si passio Metaphysica, secundum id quod dicit in recto esset impossibilis etiam entitas causæ: nam communis, & eadem utriusque entitas est. Si autem passio secundum id, quod dicit in obliquo sit impossibilis, non sequitur causam fore impossibilem, in obliquo autem dicit effectum; ad eum planè modum, quo si defineret esse relatio Paternitatis in Petro, quoad id, quod dicit Paternitas in recto, defineret esse etiam Petrus, non definet autem, si defineret relatio secundum id, quod dicit in obliquo.

PROBAT 2. Arriaga. Si sub conditione possibilitatis respicerentur effectus, sequeretur omnibus possibilibus effectibus redditus impossibilibus, adhuc causam fore possibilem.

RESPONDETUR. Concedendo seq. Unde etiam, impossibili omni intelligibili, possibilis foret intellectus, quantum ex illo intellectivus. Unio item impossibilibus extremis, quantum ex illa, esset unitiva; licet à parte rei existere non possit sine extremis: quia actu existens non deponit esse tantum unitiva, quantum est de se, sed esse actu unitiva; utpote essentialis determinatio habendi uniti.

PROBATUR 3. Potentia, quæ non potest audire, à potentia, quæ potest audire, distincta est. Ergo etiam omnipotentia quæ non potest producere omnia, distincta erit. Aliter idem proponitur. Si daretur causa productiva multorum effectuum, & præter hos effectus, cujusdam effectus, qui vocetur A; ex alia parte, daretur alia causa, quæ esset productiva multorum effectuum, non tamen effectus A. Illæ potentie essent distinctæ. Ergo & omnipotentia essent distinctæ, quarum una esset productiva omnium absolute, & alia non esset productiva.

RESPONDETUR. Si etiam hæc alia potentia esset, quantum ex illa auditiva, vel quantum ex illa productiva effectus A. non forent illæ potentie, ratione intrinsecæ virtutis producendi, distinctæ. Sed forent distinctæ, ratione alicujus in obliquo importati, si illos effectus ponere non possent, quantum ex illis. Unde etiam eadem esset omnipotentia, quamvis impossibilis redderetur aliquis effectus, modo impossi-

bilis oriatur à parte effectus, non à parte causæ.

PROBATUR 4. Repugnat virtus, quæ in se contineat eminenter Ens rationis. Sed effectus repugnans, est Ens rationis. Ergo illum omnipotentia in se non continet. Major prob. quia eo ipso, quod virtus productiva producat aliquid, producit ens reale, & non ens rationis. Et sicut bene infero à Deo non posse creari alium Deum: quia quidquid crearet, jam non esset Deus. Ita possum dicere, causam non posse producere Ens rationis: quia quidquid producit, hoc ipso est ens reale. Multis hoc Argumentum solvit Oviedo. *Sed*

RESPONDETUR Conformiter ad dicta. Quod repugnet virtus, quæ in se contineat eminenter, idque absolute ens rationis, non repugnat autem quæ contineat sub conditione, si scilicet non implicaret. Quamvis autem non producat quidquam nisi ens reale, non sequitur causam, quantum est ex illa, non posse producere etiam ea, quæ sunt non realia, si forent realia. Unde principium vitale, est connexum cum possibilitate suorum effectuum, si illi non implicent, essentialiter itent est Deo, posse elevare, ad actus supernaturales, si illi non implicent.

PROBATUR 5. Possibilitas effectus, non est à se, sed ab alio. Ergo ab omnipotentia Divina, quæ illam non liberè sed necessario producit: neque enim liberum est Deo, possibilem esse hominem, vel non possibilem: Quod si necessario illam producit, infertur existente omnipotentia, necessario emanare possibilitatem Angelis, & à posteriori bene infertur hominis possibilitas non est. Ergo neque est omnipotentia: nam hæc si esset, dimanaret ipsius possibilitatem.

RESPONDETUR posset. Duplicem quodammodo esse possibilitatem creaturæ, unam activam, quæ est ipsamet omnipotentia, potens producere, & possibilitatem passivam, quæ est ipsa entitas potens produci. Hæc possibilitas passiva, dicit in recto, ipsam entitatem creaturæ, in obliquo autem potentiam Dei. Si ergo effectus redderetur impossibilis, secundum id, quod dicit in recto, redderetur impossibilis ipsa illius entitas, non tamen redderetur impossibilis possibilitas illius, secundum id, quod dicit in obliquo: quia adhuc, quantum ex Deo, posset illam Deus producere, nisi repugnaret. Hinc impossibili reddito v.g. homine, nego quod possibilitas illius activatio non esset, imò & passiva non quidem secundum id, quod dicit in recto, sed, secundum id, quod dicit in obliquo.

PROBATUR 6. Si repugnaret equus, non posset existere omnipotentia. Ergo equus & omnipotentia sunt essentialiter connexa. Antecedens probatur. Si repugnaret equus, existeret duplex contradictorium, equus non repu-

gnans ad existendum, & equus repugnans, consequenter Deus coexisteret duplici contradictorio, sed omnipotentia non potest coexistere duplici contradictorio. Ergo non existeret impossibili v.g. equo.

RESPONDETUR. Negando Antecedens cum sua probatione. Quia supposita impossibilitate equi, jam non existeret possibilitas illius, in statu dictæ suppositionis. Unde jam non nisi uni contradictorio, coexisteret omnipotentia. Neque obstat, quod alteri contradictorio, ante suppositionem coexistit: quia de facto successivis contradictoriis, nos etiam coexistimus, ut cursui, & non cursui Petri. De cetero etiam impossibilitas ex suppositione, & possibilitas Physica, non sunt contradictoria: talibusque bene potest coexistere omnipotentia.

INSTAT 1. Incapacitas coexistendi duplici contradictorio, non solum oritur ex impossibilitate existendi duorum contradictoriorum, sed etiam ex peculiari repugnantia, ut coexistat Deus duplici contradictorio. Quod ita probatur. Si Deus coexisteret Petro, & carentia Petri, in hoc instanti verum esset dicere. Hic Deus, in hoc instanti coexistit Petro, sed hic Deus in hoc instanti, non coexistit Petro. Ergo hic Deus non est hic Deus.

RESPONDETUR. Supposita suppositione impossibili, de qua hic, falsa esset Major. Ad coexistentiam enim Petri Physicam, & independentem à suppositionibus qualem habet, hic non attenditur, & si ad illa tenderetur, Minor esset falsa: adeoque argumentum non esset demonstrativè concludens, ut supponit arguens. Retorqueri etiam posset ostendendo, simili modo arguendi, multum probati. Formo enim Argumentum, ut & ille formavit in Camestres, proboque impossibile esse, ut Petrus qui semel existit aliquando, non existat. Deus coexistit existentia Petri, Deus non coexistit existentia Petri. Ergo Deus non est Deus. Negabis Consequentiam quia existentia & non existentia pro alio statu sumuntur: dicam & ego possibilitatem & impossibilitatem pro alio statu sumi: Nam possibilitas esset pro statu Physico: neque enim quod semel est possibile physice, reddi potest physice impossibile: impossibilitas autem erit, pro statu solo suppositionis ab intentione formato.

INSTAT 2. Deus est connexus essentialiter, cum sua scientia de possibilitate Petri. Ergo est connexus essentialiter cum Petri possibilitate: quia ipsa illa scientia possibilitatem Petri importat.

RESPONDET Oviedo. Deum connexum esse cum illa scientia, ex suppositione objecti. Addi posset: esse etiam connexum Deum cum impossibilitate illius rei, si redderetur impossibile.

Con-

Conformer ad dicta superius aliter satisfat Argumento. Quod scilicet Deus sit connexus, cum illa scientia secundum id, quod illa dicit in recto, h.e. ipsam entitatem Dei; nihil enim magis est connexum, quam idem secum, sed non esse connexum essentialiter cum sua scientia, secundum id, quod dicit in obliquo, h.e. possibilitate Petri, nisi forte connexion conditionata, h.e. si res non implicet.

INSTAT III. Deus per suam entitatem distinguatur debet, & ab hirco-cervo, & ab homine, idque necessarium, in dicta autem suppositione, non distingueretur, jam ab homine, sed tantum ab hirco-cervo seu impossibilibus. Ergo non maneret idem.

RESPONDETUR. Distinctionem illam mansuram in Deo eandem, secundum quod dicitur in recto; dicit enim ipsammet Dei entitatem. Hinc in recto, per idem Deus, & ab hirco-cervo, & ab homine distinguitur, quamvis non maneret eadem in obliquo, ratione scilicet terminorum mutatorum.

PROBATUR VII. Deus potest absolute producere Petrum, & non hirco-cervum. Ergo habet potentiam respectu Petri, quam non habet respectu hirco-cervi. Sed si Petrus non esset possibilis, non haberet talem potentiam. Ergo deficiente possibilitate Petri, deficeret aliquid intrinsecum Deo.

RESPONDETUR. Deum eandem potentiam secundum id quod dicit in recto, habere tam respectu Petri, quam hirco-cervi; sed tota varietas, ex obliquo est, videlicet terminis producibilibus: hinc impossibili reddito Petro, eadem potentia maneret secundum id quod dicit in recto, licet non maneret eadem secundum id quod dicit in obliquo.

Utrumque hoc Argumentum ex Ripal. ab Oviedo propositum, est Argumentum Antonii Perez.

Continuatur idem Examen.

PRIMA RATIO ex Perez est Disp. 5. de Intell. Dei n. 17. Deus essentialiter est omnipotens. Ergo habet essentialem connexionem cum possibilitate creaturarum. Conf. probatur, quia esse omnipotentem, est posse producere omnes creaturas. At posse producere omnes creaturas, connectitur essentialiter, cum posse produci creaturas ipsas. Ergo.

RESPONDETUR ex dictis. Deum habere essentialem connexionem conditionatam, cum possibilitate creaturarum, quantum autem est ex illo, absolute. Et sicut Thomistae admittunt Decretum absolute ex parte actus, conditionatum ex parte objecti; ita v.g. exprimibile. Volo Petrum converti, si illum Jesus intuitus fuerit; Ita & connexio illa, quantum ex parte Dei, erit absoluta, conditionata autem ex parte Cre-

aturæ, ita exprimibilis: Possum illam producere, quantum ex me, si de se non implicet contradictionem.

INSTAT I. idem. Si concedatur quod Deus habeat hanc virtutem conditionatam. Ergo necesse est concedere Deum habere essentialiter scientiam, quæ cognoscat, habere se Virtutem hanc quasi conditionatam, & cum illa scientia non sit confusa, cognosceret se habere virtutem producendi ignem, si non implicet. Ex quo ulterius formatur Argumentum. Vel scientia illa videt in igne duo prædicata contradictoria, essentiam ignis constituentia, vel non videt: Si videt, Ergo de facto ignis implicabit contradictionem; Si autem non videt, ergo Deo essentialiter repugnat, affirmare essentiam ignis involvere duo prædicata contradictoria.

RESPONDETUR. Quod sicut non est Deus conditionate omnipotens, aliàs esset conditionate Deus; adeoque non Deus, ita nec virtutem habet conditionatam producendi: Virtus enim illa idem est cum omnipotentia, sed ex se absolute omnipotens, & ex se absolute habens vim producendi, respicit objecta conditione affecta, si non implicent. Et hæc de phrasi Argumenti. Commoda tamen est hæc phrasi, quod Deus habeat vim absolutam producendi objecta, conditione affecta, si non implicent. Quod autem attinet, ad robur ipsum argumenti. Dico. Ante Casum suppositionis, non videre Deum in igne, duo prædicata contradictoria, in casu autem factæ jam suppositionis, supponitur etiam nonnisi videre illa contradictoria Deus, sed cum de facto illa contradictoria non sint, nec de facto illa videt esse, sed quia supponuntur nonnisi esse, supponuntur nonnisi videri, cum de facto non videantur; ex suppositione autem, quod supponatur Deus non posse producere ignem, non sequitur ulla mutatio, in omnipotentia: quia Major, in hoc passu, est hæc: Deus potest producere ignem, si non implicet. Sed si supponatur implicare ignis, erit hæc Minor. Sed implicat ignis. Ergo illum non potest producere Deus. Ubi ut vides, tota mutatio, est in Minori, quæ nihil de Deitate importat. Sub eadem Majori. Deus potest producere ignem, si non implicet, extra casum suppositionis. Subsumitur hæc Minor: Sed ignis non implicat; ubi etiam est mutatio in Minori; impotentiaque producendi non inferitur à parte Majoris, & quantum est ex illa, sed à parte Minoris, adeoque non inferetur impotentia producendi quantum ex parte Dei, qui est in Majori, sed à parte Creaturæ, quæ in Minori ponitur.

INSTAT II. De essentia Dei est, affirmare, de illo conceptu objectivo, ea omnia, quæ in illo essentialiter includuntur, & negare includi essentialiter ea, quæ ejus essentia non includit, at ille conceptus objectivus ignis, includit formaliter totam essentiam ignis, & nullo modo

includit duo prædicata contradictoria. Ergo de essentia Dei est, affirmare illum conceptum ignis esse totam essentiam, & negare includere duo contradictoria. At hoc negare, idem omnino est, atque negare ignem esse impossibilem. Ergo de se essentia Dei est, negare ignem esse impossibilem, ac proinde de ejus essentia est, affirmare ignem esse possibilem.

RESPONDETUR. De essentia Dei esse affirmare ignem esse possibilem, quousque sit possibile. Sed etiam de essentia Dei est, affirmare ignem esse impossibilem, si sit impossibilis; priori illi exigentiæ satisfacit nunc Deus, de facto enim est possibilis, judicatque ignem esse possibilem, posteriori autem parti satisfaceret in casu suppositionis, semper tamen à parte sui, sine mutatione, quia Major in hoc passu hæc est; Nescit Deus, exigente sua essentia, possibilitatem ignis, si detur. Jam quod detur, vel non detur ponitur in Minori, quæ mutationem importat non in Deo, quia nihil in terminis Minoris, est de Deitate, sed in creatura. Et sicut nunc de facto cognoscente Deo, nunc Cursum, nunc non Cursum Petri, tota mutatio est in objecto, ita & in illo casu, foret: adeoque, ut dicebatur supra, foret mutatio ratione obliqui, importati à scientia, non ratione recti. Consultantur superius dicta.

INSTAT III. Idem. Deum esse Omnipotentem, non est posse facere aliquid, si non implicet contradictionem, sed posse facere, quidquid absolute non implicat contradictionem. Hinc Patres ex eo, quod Deus sit omnipotens, inferunt esse omniaabilia Deo.

RESPONDETUR. Omnia quidem quæ non implicant contradictionem, absolute non implicent, adeoque illa Deus potest absolute producere. Sed est difficultas: An sit formandus conceptus omnipotentia absolute ex parte Dei, conditionatus ex parte objecti, hancque partem affirmantes oppositi, negabunt Assumptum, quod procedit de formatione conceptus. Quævis autem formetur conditionatus ex parte objecti conceptus omnipotentia, bene inferri potest Deo esse omniaabilia: quia notum est aliunde, hypotheticam transire in absolutam, positam conditione; & quia nunc de facto, quæ sunt possibilia, sunt possibilia, fit, ut bene inferatur, Deo omnia esse possibilia.

II. RATIO ejusdem est. Deus essentialiter est benignus, misericors, Justus, quibus omnibus careret, si non essent creaturæ.

RESPONDERI posset. Quod Deus essentialiter sit misericors secundum id, quod misericordia primò & perse dicit, & in recto, non verò secundum id, quod dicit in obliquo. In obliquo autem est objectum misericordiae, quod est miseria nostra.

III. RATIO est. Deus habet essentialem connexionem, cum impossibilitate omnium, quæ de facto sunt chimæ. Ergo habet essentialem

connexionem cum possibilitate rerum, quæ non sunt chimæ. Antecedens Probatum. Quia Deus habet essentialem connexionem, cum impossibilitate mendacii à Deo dicendi, vel cum impossibilitate actus fidei negantis Trinitatem. Quod totum ulterius in hoc fundatur, quia essentialia est Deo non posse facere, quod implicat contradictionem. Quod ulterius in hoc fundatur, quia Omnipotentia est potestas perfecta. Si est potestas perfecta debet efficere ipsa, quod efficaciter vult, adeoque inducere inevitabilem positionem voliti efficaciter, consequenter facere impossibilem positionem oppositi, quod tamen tunc non esset: quia existente v.g. luce volita, existeret oppositum contradictoriè voliti h.e. tenebræ quas posset ponere Deus, ut tu dicis, si dicis, posse ab illo poni contradictoria.

RESPONDETUR. Conformiter ad supra dicta, Deum habere essentialem connexionem conditionatam, cum impossibilitate implicantium, vel habere essentialem connexionem, cum impossibilitate, secundum id, quod dicit illa connectio à parte Dei in recto, quod est ipsamet omnipotentia, quæ tunc secundum suum rectum immutata maneret, ut præexplicatum supra. Et licet omnipotentia debeat inducere impossibilem positionem oppositi, si illud ponibile non sit, secus si ponibile sit.

IV. RATIO Ejusdem est. Quidquid habet aliquod prædicatum, cujus carentia implicat contradictionem, habet essentialem connexionem cum existentia illius prædicati. Sed Deus, de facto, habet prædicatum scientis, creaturas esse possibiles, & implicat Deum carere hoc prædicato. Ergo Deus habet essentialem connexionem cum existentia talis prædicati, ac proinde cum possibilitate creaturarum.

RESPONSUM supra. Deum habere prædicatum scientis creaturas esse possibiles, si sint possibiles, durentque in possibilitate, nec potest Deus carere hoc prædicato, supposito quod sint possibiles.

V. RATIO. Adferri potest ex iis, quæ habet Esparza l.p.q. 16. a. 1. Causam posse facere effectum, & effectum posse fieri à causa non solum sunt convertibilia Logice, sed etiam idem realiter cum sola diversitate modi in dicendo, & apprehendendo; sicut videre & videri. Ex quo principio inferri potest, ad intentum: Ergo si illos effectus potest, quantum ex illa causa producere, etiam illi possunt produci, si autem illi non possunt à Deo produci. Ergo nec Deus illos producere, adeoque mutabitur jam Deus.

RESPONDETUR. Causam posse facere effectum, & effectum à parte causæ posse fieri, sunt idem realiter, sed causam, posse facere effectum à sua parte, non est idem cum posse fieri effectum à parte effectus: nam non repugnat ut causa illum, quantum de se producere posset, tota de reliquo repugnantia, ex impossibilitate effectus

oriente, præcipue cum per nos, non tantum de-
tur extrinseca possibilitas, sed & intrinseca, con-
sequenter in casu suppositionis, posset esse possi-
bilitas extrinseca penes causam, cum impossibi-
litate intrinseca, à parte effectus.

INSTABIS ex eodem. Repugnante musca,
repugnat Deus, quod ipsum probatur, quia hoc
nihil est aliud, quam repugnare Deum, repu-
gnante Deo. Quod ipsum probatur. Possibili-
tas muscæ, & existentia Dei, sunt idem realiter,
ac proinde repugnantia utriusvis, & utriusque
est eadem à parte rei.

RESPONDETUR. Negando possibilitatem mu-
scæ intrinsecam, esse idem cum existentia Dei,
licet sit idem cum existentia Dei, possibilitas ex-
trinseca, secundum id, quod dicit in recto ac-
cepta.

Punctum Difficultatis 2.

Expenduntur Rationes negative Sententiæ.

OBJICIT I. Rec. Suar. tr. 2. Phys. disp. 5. §. 4.
Relatum transcendentaliter, dependet
essentialiter à suo termino. Omnipotentia non
pendet essentialiter à possibilibus, Ergo nec ad
illa refertur transcendentaliter, nec cum illis
connectitur essentialiter. Minor Probatur, quia
videtur indecens dicere; quod omnipotentia
divina, quæ est Deus, sit dependens à possibi-
litate formicæ.

RESPONSUM est aliàs, quod omnipotentia Di-
vina, sit dependens à formica, non dependentia
causalitatis, sed dependentia termini.

INSTAT. Etiam si omnia essent impossibilia, ad-
huc Deus potens esset producere ea, quæ non
implicant contradictionem. Quod ipsum pro-
batur: quia Immensitas Divina eadem maner-
ret, etiam si de medio tollerentur omnes creatu-
ræ, idque ideo, quia nulla creatura dari posset,
cui illa non coëxisteret. Tum quia etiam scien-
tia Divina eadem esset, licet ea, quæ de facto
sunt futura, non essent futura. Ergo etiam & o-
mnipotentia eadem maneret, siue sint, siue non
sint possibilia. Et sicut ille, qui rotat gladium, li-
cet nihil feriat, ferire tamen aptus est; ita omni-
potentia in vacuo impossibilium constituta, li-
cet non producat, producere tamen apta esset.
Habet similem Instantiam Oviedo de Potestate
Sacerdotis ad absolvendum Turcam.

RESPONDETUR. Cum productione actuali
possibilium, non est connexio essentialis omni-
potentiæ, quia hæc dependet à Voluntate Dei
libera, ita & immensitas Divina, dicens coëxi-
stentiam actualem cum creaturis & scientia
visionis, & futurorum, non dicit essentialem
connexionem idque ideo: quia utraque pendet
à voluntate Dei libera; Esse autem omnipoten-
tem respectu possibilium, seu esse connexum
cum possibilibus, non pendet à Voluntate Dei

libera. Impossibili tamen omnino nego pos-
sibilem fore immensitatem. Nego item illum
actum rotandi gladii, esse aptum ferire, si impli-
cet, quod feriri possit.

OBJICIT II. Idem. Ut sit aliquod relatum
transcendens, debet ordinari per se primo ad al-
liud, ut patet in Actibus & potentiis. Sed omni-
potentia non ordinatur primario ad creaturas.
Tum quia omnipotentia est ipse Deus: Tum
quia, si sumatur omnipotentia absolute, prout
est Virtus producendi, & sic prior est omni crea-
tura possibili: Si autem sumatur respectivè, quo-
ad terminationem extrinsecam, sic prior est cre-
aturis, & hic Secundarius conceptus non est de
primaria ratione omnipotentia. Ergo omni-
potentia primario, non ordinatur ad creaturas.

RESPONDETUR. Qui tenent cum Smiglecio
Relationes Transcendentales, non esse de pri-
mo essentiali conceptu, absolutorum, negabunt
Majorem. Independentem ab hoc principio ne-
gatur Minor. Hinc dico ulterius, omnipotentia,
inadequate secundum id, quod dicit in recto ac-
ceptam, dicere ipsum Deum. Et sic accepta non
ordinatur primario ad creaturas, accepta adæ-
quate formaliter, dicit ipsum Deum, prout est
virtus producendi; & sic, nego primario non or-
dinari ad creaturas, tanquam ad terminum: est
enim potestas, ad sibi subdita possibilia.

Addo Deum non posse ordinari ad aliud, tan-
quam ad finem se perficientem, ordinari tamen
potest ad aliud tanquam ad terminum se indi-
gentem, à se perfectibilem.

Quod addit, esse creaturis posteriorem omni-
potentiam respectivè acceptam, explicari debu-
isset: quid sit illam respectivè accipi, respectivi-
tate de qua hic. Nec obest, quod sub aliqua for-
malitate concipiatur posterior creaturis: quia
id, quod in aliqua consideratione posterius est a-
lio, potest sub diverso respectu esse prius, per
multos. Sic in sententia, tenentium operationes
esse objectum Logicæ, in quantum fiunt à Logi-
ca, sunt posteriores Logicæ, priores autem, in
quantum illam specificant. Rursus effectus, in
quantum est Terminus Relationis Causæ, ante-
cedit Relationem Causæ, in quantum autem ef-
fectus est, posterior est causæ.

OBJICIT III. Idem. Relatum transcendens
non est magis necessarium, quam ejus terminus,
siquidem hoc sublato tollitur ipsum relatum
transcendens. Sed omnipotentia, cum sit ipse
Deus, est magis necessaria, quam ens creatum.
Hinc Ansel. in Monit. dicit: Omne quod per al-
liud est, minus est eo, quod per se.

RESPONDETUR. In ratione referibilis, rela-
tum, & terminus, non magis sunt ad invicem ne-
cessaria: quia relationis est, tantum referre, in-
dependentem à majori, vel minori necessitate re-
feribilium. In aliis tamen rationibus, relatum
potest infinite superare necessitatem essendi,
quæ posset competere termino.